
Fra: Lise Andrine Hauge <lise.andrine.hauge@gmail.com>
Sendt: 30. september 2019 10:10
Til: !Postmottak OED
Emne: Høringsuttalelse til NVEs forslag - nasjonal ramme, vindkraftutbygging.
Vedlegg: Høringsuttalelse OED fra LAH.docx; H-F; Elefanten i det norske rommet.pdf; Kart illustrasjon HF, Elefanten i d n rommet.jpg; - Vi fortjener bedre!.docx

Kategorier: Lilla kategori

Til Olje- og energidepartementet,

Vedlegger min høringsuttalelse i 4 filer. Jeg sier i brevet til OED at det er de fire filene som tilsammen utgjør min høringsuttalelse. I brevet viser jeg også til hvorfor.

Lykke til med vurderingene videre!

Mvh
Lise Andrine Hauge
Lauvåsveien 10
7250 MELANDSJØ
Tlf: 906 44 389

- Vi fortjener bedre!

Prosjekt vind-industri har aldri vært drevet fram av "folk flest" i Norge, og i hvert fall ikke på Frøya. Vi må snarest få fred til å leve livene våre på den måten som har vært grønn nok siden steinalderen i øyregionen. Identiteten vår ER naturen som den er.

Dagens tilspissede situasjon med vindkraftmotstanden er resultatet av få menneskers ideer og behov for å utbytte vanlige folks livsrom. Det var ikke dette vi drømte om å drive med, den gang alle grender – og kommunen – gikk sammen om å markedsføre Frøyas vakre natur. Vi valgte fuglene, kulturhistorien og vandrestiene. Så plutselig skjedde det en endring, og så kom varselet om enorme vindindustriområder over hele Frøya. Vi fikk sjokk! Det har vært en prøvelse å forholde seg til vindkraftprosjektet.

Dere i kraftselskapet og NVE må ikke tro vi går på "grønt skifte"! Vi gjør nok her ute, jobber, er innovative, søker gode løsninger, bidrar med en masse, er gjestfrie! Når det ikke trengs noe grønt skifte på en plass, så la det nå være ekte grønt og i fred! Ligg unna eksperimentering med Frøyas natur og folks helse.

Leiketøy for finansakrobater

Vi er ikke noe leiketøy for finansakrobater! Og midt i sirkuset står vår egen politiske og administrative ledelse, og er TAUSE om strategiene de har vært med på å støtte, stemme fram i konsernledelsen i TrønderEnergi AS - som de har hatt styringen med gjennom eierskapets verv i bedriftsforsamling og styrearbeid. (Jfr. mitt tidligere leserinnlegg "Habilitet og etikk i vindkraftsaken")

Jeg kjenner at jeg er REDD for de enorme vindkonstruksjonene, alle må se for seg bilder og visualisere dette – inkludert invaderende, knusende anleggsarbeid uten sidestykke i Frøyas historie. En annen ting er hvordan prosjektet undergraver lokaldemokratiet, og korrupperer det! Men betyr "traumatisk" noe nå for tiden?

Statlig maktmisbruk før og nå

Et historisk tilbakeblikk på maktmisbruk og tvang:

Mange godt voksne og eldre mennesker som var barn etter krigen har erfaringer med statlig maktmisbruk. Barn dengang opplevde nådeløs behandling på sykehus som liten. Operasjoner og somatisk behandling var nok så bra som mulig, men samtidig skjedde det psykiske overgrep fordi barn ble overlatt alene og fikk ikke ha besøk av sine foreldre. Det kunne være små barn helt ned i ett-årsalderen! Det var autoritetenes regler. Hverken barna eller foreldrenes behov ble forestått eller respektert, og psykisk vold ble utøvd mot dem av helsepersonell.

Vi er voksne nå, vi som lever. Vi har traumer i kroppen, og må leve med dem. Vi har skremmende erfaringer med å være små under de store. Lav i forhold til høy, svak i forhold til stor og sterk og "hvitkledd" og metall og blink og skremmende lyd. Det var ikke lov å si imot; vi måtte tåle urett, hvis ikke kunne vi få "dem" imot oss. Trusler og ofte også isolasjon var straffen for vårt følelsesmessige opprør. Dette var grov vold!

Barn og sårbare mennesker følte skyld og skam hvis de ikke klarte å tåle psykisk og fysisk smerte. Gråten var forbudt. Gråt du, fikk du straff! Man kan jo tenke seg å straffe noen for å lide – av sykdom og operasjonssmerter og redsel. Man savnet trøst og beskyttelse, - forståelse. Ingen i helsevesenet eller i staten har noen gang sagt unnskyld til oss.

Vindmaskiner og Homo Sapiens` sanseapparat

Vi tåler dårlig mer tvang, og finner oss ikke i det! Vindkraftutbygging på feil plass, med rasering av natur, har mye overgrep og tvang ved seg. Alle ser dem – vindmaskinene, ørnedreperne. Alle MÅ FORHOLDE SEG SANSEMESSIG TIL DEM. Dette er eksperimentering vi ikke vil ha. En stor påkjenning å være vitne til for dem som må forbi dem ofte – og det MÅ vi på lille, smale Frøya. Ikke minst føler vi med dem som er de nærmeste naboene!

De følsomme og sårbare

Jo mer tvang og maktmisbruk prosjektet bruker, jo verre vil det være å bo i nærheten. Det blir som å se "overgriperne" hele tiden. Vi fortjener bedre! Noen syns møllene er vakre, og som en park. Fint det. Men det er ikke dem dette er verst for, det er de følsomme og sårbare andre.

Det er et langt stykke fra statlig mishandling etter krigen og til vindkraftutbygging, skulle du kanskje tro. Men varsel-lampene inni oss, traumene, har lært kroppene å reagere på fare, og reaksjonen er autimatisk, ikke viljestyrt. Monstervindmøller vekker sansene pga bevegelsen og lyden. De er ikke drapsmaskiner for mennesker, men de kommuniserer med sin form og størrelse: "- Så liten og ubetydelig du er i forhold til meg som er så stor, og her svinger jeg og sveiper og bråker så du ikke lenger kan ha stillheten og naturen i fred – jeg okkuperer livsrommet ditt. Staten bryr seg ikke om deg. Staten er en pengemaskin for meg! Det er JEG som er størst og mektigst her." Hilsen med store svisj og sveip fra overgriperen TrønderEnergi AS inkludert kommunepolitikere som ikke fatter, og som setter penger foran etiske regler.

Å være vitne til vold er også påføring av psykisk vold. En fugl er ikke "bare en fugl". Varslede fugledrap, og knusing av landskap som vi elsker er også psykisk vold. Å miste det betyr sorg. Dette må dere som er ansvarlige forstå. Det er ikke "visuell forsøpling" som sådan som skremmer oss. Det er følelsene som settes i gang i oss, når vi skjønner at en gigantisk uro KOMMER til å skape stressreaksjoner – ustoppelig i 25 år. På Frøya er ikke topografien og bosettingsmønsteret egnet til dette.

Pattedyret Homo Sapiens

Alle pattedyr, også Homo Sapiens, er genetisk utrustet til å ta lærdom av fare: Stor, skarp, hard, kald, lynrask, ufølsom, mekanisk ustoppelig, metall.... Dette tenner kroppens varselsystem – også hos oss mennesker, - setter i gang "giftige" langtids-stress-hormoner som tærer på organismen.

At det skulle være staten som igjen bedriver psykisk vold mot sitt eget folk hadde jeg ikke trodd at jeg skulle oppleve. Men nå har vindkraftmarerittet på Frøya pågått i 17 år, og det er FOR LENGE!

Ta hensyn til den svakeste part!

Er det slutt i Norge med å ta hensyn til den svakeste part? Har det blitt et poeng i seg selv å være stor og tøff og vise finansielle muskler? Makten og æren, æreskodeks? Hva med litt MOT? Jeg vil rope på Politiet: - Hjælp! Men så er det vindkraftmotstandernes bilparkering de sendes for å bøtlegge. Herregud, for en surrealistisk situasjon!

Lise Andrine Hauge

”Elefanten” i det norske rommet

MENINGER

PUBLISERT: 27 JUNI 2019 10:28 SIST OPPDATERT: 27 JUNI 2019 10:28

- Skrevet av **Lise Andrine Hauge**

Måten vindkraftutbygging skjer på er en elefant i det norske rommet. Noe stort som er der, men som er så vanskelig å snakke om at temaet unnvikes. Skyld og skam er ofte årsaken, for vi er opplært til ikke å snakke om, til å være lojale. Ellers venter kanskje straffen, - gjengjeldelsen. På Frøya ble vi i 2000 / 2001 utsatt for det jeg vil kalle voldelig arealplanlegging (se illustrasjonen).

De store lysebrune, skraverte områdene på illustrasjonen over ble av flertallet i kommunestyret vedtatt ”båndlagt” av hensyn til ”eventuell vindkraftutbygging”. Båndleggingen ble gjentatt i årevis. Det røde er veien rundt, og der bor det folk stort sett overalt. De har ingen plass å unngå vindturbiner, ingen plass å gå for å beskytte seg mot flertallets arealplanlegging.

Min elefant er denne: Den 8. mai, på frigjøringsdagen, anmeldte jeg et kraftselskap til politiet ved Økokrim for brudd på Straffelovens kapittel 26, om bedrageri, utroskap og korrupsjon. Jeg mener hovedsakelig at ting har skjedd i feil rekkefølge, mye på grunn av makt, ære, og løfter om pengesummer.

Anmeldelsen har dokumentasjon fra 2001 og fram til i dag, og er stilet til Økokrim. Etterforsker er oppnevnt. Jeg har tillit til at den norske stat bryr seg om forholdene som folk, også motstandere av vindkraftutbygging på Frøya, har levd under siden nesten hele Frøya ble ”båndlagt” til eventuell vindkraftproduksjon i mars 2001. Prosessen som har pågått i kommuneledelsen, mellom kommunen, NVE og kraftselskap, og fra kraftselskapers side, bør bli gransket. Det var en lettelse å ha levert anmeldelse med en fyldig dokumentasjon. Da er ballen hos ordensmaktens spesialenhet.

Jeg har levert anmeldelse fordi:

Vindkraftutbygging berører identitet, - dype følelser for natur og for selve livet, rettferdighet for alle. En opplevd overskyggende trussel, samt redselen for vold og ødeleggelse følger vindturbiner. Skremslene er både en individuell og en kollektiv helse-, miljø og sikkerhetsfaktor! Vindkraftutbygging er forbundet med masse penger – og derav rå, demonstrativ maktutøvelse. Følgen er at det er skummelt, et gedigent tabu, å snakke om **korrupsjon** i lille Norge. Habilitetsforhold kan det snakkes om, - selv om det også er vanskelig, særlig i små kommuner. Poenget med habilitetsreglene i forvaltningsloven er å sikre borgerne trygg og grundig saksbehandling, og likebehandling. Den skal bidra til at vi beholder tillit til forvaltningen, til rettssikkerheten.

Påvirkningshandel, korrupsjon, bedrageri, grovt bedrageri, svindel, utroskap og grov utroskap derimot – det er som ”å banne i kirken”. Norge er et GODT land å leve i. Vi er en FREDSNASJON. Vi bryter ikke menneskerettigheter og bedriver ikke vold, og det er lite av korrupsjon i vårt land. Og vi banner ikke i kirken. Selv ser jeg på meg selv som et religiøst menneske. Denne artikkelen anser jeg ikke for å være banning, men uttrykk for bekymring. Uttrykk for ønske om at flest mulig skal bruke de lover vi har; også Straffeloven. Det er en grunn til at vi har den. Den skal gi oss beskyttelse! Det kommer til et punkt da ting bør undersøkes av dem som kan loven og etterforskning.

NVE vil ha økt lokal forankring når vindkraftanlegg bygges. (Ref. Vassdrags- og energidirektør Ketil Lund, 03.06.2019.) Tanken er god. Virkeligheten er derimot at det i 20 år har pågått prosesser som bør ettergås først. Etter prosessen på Frøya tenker jeg: En bred folkeavstemning må være en obligatorisk oppstartprosess før kommuner tilbyr arealer og forhandler om penger med kraftselskap (-er). Alle voksne, og ungdom, i kommuner må få være med å bestemme om, hvor i så fall, og når vindturbiner kan rigges. Selv om dette skulle føre til NEI til vindkraftutbygging er det den eneste rettferdige veien å gå.

Vindkraftanlegg påvirker miljøet, og livet i lokalsamfunnet. Det skal være folkestyre i Norge, og ikke som nå, en utbredt korrupsjonsaktig kultur der kraftselskaper driver det vanlige folk oppfatter som påvirkningshandel i den aller tidligste fase: Forhandler i hemmelighet med kommuneledelsen på den ene side, og grunneiere på den annen side – gjerne parallellt. Løfte om store penger skaper bindinger og det vanlige folk vil betrakte som **kjøp av de politiske vedtak som trengs**.

Straffeloven beskriver i § 276c: ”For påvirkningshandel straffes den som a) for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utføringen av

stilling, verv eller oppdrag, eller b) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel for å påvirke utføringen av stilling, verv eller oppdrag. Straffen er bøter eller fengsel inntil 3 år. Medvirkning straffes på samme måte.”

En dypvannskai, utretting av en veisving, en gang- og sykkelvei, ei turhytte, en turvei, penger til dekning av en kommunes saksbehandling - er ikke avbøtende tiltak for et liv i nærheten av anleggsarbeid og roterende, støyende vindturbiner, massive fugledrap, i 25 år. Dette er ikke kompensasjon for det livet vi ønsket å ha på ei lita øy eller i ei lita bygd. Jeg mener dette er usaklig, og **utilbørlige fordeler** som kraftselskapet trenger, og som folket kan ”kjøpes” med.

De fleste kraftselskap i Norge er eid av kommuner, eller kommuner er medeiere. Vi aner at det rundt omkring sitter ordførere, rådmenn og administrative ledere som styremedlemmer, medlemmer i bedriftsforsamlinger, og deltar i uformelle eiermøter – og bryter habilitetsregler hvis de også representerer kommunen på generalforsamlinger. Det kan skje uforvarende, eller det kan være bevisst lett å utnytte vanlige folks villfarelser: ”- Vi må jo stole på lederne! De vet best.” Men de vet ikke alltid best, og kraftselskapene opererer med milliardbudsjetter. Tresifrede millionbeløp fordeles og går rett til eierkommunene. Bare det er grunn til ikke å ”si noe”.

[FLERE MENINGER FINNER DU HER](#)

Heleide offentlige kraftselskaper skulle – på lik linje med renovasjonsselskaper, få lov til bare å drive til selvkost. Innsyn og eierstyring må bli ekte, og mulig å kontrollere! Selv erfarne jurister sliter med å forstå lovanvendelser knyttet til vindkraftsaken på Frøya, som et eksempel. Stortinget bør gå inn i alle demokrati-aspekter ved disse sakene og granske hva som har skjedd og hva som skjer! Det er ikke en sak for et direktorat alene, som NVE, eller et par departementer som OED og KMD. Vindkraftutbygging må stanses, for den handler om nasjonal **helse, miljø og sikkerhet**.

Staten bør være

vel vitende om utstrakt lobbyvirksomhet

vel vitende om korrupsjonslignende forhold i kommuner

vel vitende om store planlagte naturødeleggelser

vel vitende om brudd på habilitetsregler

vel vitende om undergraving av tillit til forvaltningen

vel vitende om faren for menneskers helbred

vel vitende om fare for fugler og insekters liv, og ødeleggelse av biologisk mangfold

vel vitende om villedende fusjoner og fisjoner med aksjeselskaper / stråselskaper

vel vitende om villedende opplysninger om energikrise

vel vitende om påvirkningshandel i kommuner

vel vitende om utroskap i kommuner

- nok til å ta affære!

Myndighetene burde snarest stanse kontroversielle påbegynte og planlagte vindkraftutbygginger. Prosessene truer grunnleggende verdier i det norske demokrati, og bør granskes. Bedrifter som beviselig urettmessig blir skadelidende må kunne søke erstatning, og pengene bør kunne utbetales fra SPU (Oljefondet). Behandling av slike søknader bør skje av en uhildet kommisjon, uavhengig av konsesjonsmyndigheten NVE, OED (Ole- og energidepartementet) og KMD (Kommunal- og moderniseringsdepartementet).

Lise Andrine Hauge

